

Daňovky

Daňové a právne
aktuality

Dane

V skratke

Právne prípady

Právo

Daňové a právne
aktuality | Apríl 2023

Nové pravidlá pre cezhraničnú prácu na diaľku od 1. júla 2023

Na európskej úrovni intenzívne sledujeme prijatie novej rámcovej dohody týkajúcej sa cezhraničnej práce na diaľku. Dlho očakávaná rámcová dohoda nadobudne platnosť 1. júla 2023 po skončení súčasného prechodného obdobia medzi členskými štátmi EÚ, ktoré ju podpíšu. Viac podrobností v oblasti sociálneho zabezpečenia pri tzv. telepráci sa dozviete v našom aktualizovanom článku.

Martina Čižmariková

mcizmarikova@kpmg.sk
+421 915 758 927

V druhej polovici apríla 2023 bolo zverejnené avizované koordinované riešenie pre cezhraničnú „prácu na diaľku“. Bolo pripravené znenie rámcovej dohody v oblasti sociálneho poistenia pre cezhraničnú „prácu na diaľku“ (teleprácu), na ktorej podpis bolo pozvaných všetkých 27 členských štátov Európskej únie, Nórsko, Lichtenštajnsko, Švajčiarsko a Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska*.

Táto rámcová dohoda poskytne zamestnancom a zamestnávateľom možnosť **ostať v systéme sociálneho zabezpečenia krajiny zamestnávateľa**, ak zamestnanec pracuje v krajine svojho bydliska **menej ako 50% času**. Musí ísť o tzv. prácu na diaľku (teleprácu), kedy zamestnanec pracuje síce z domu z krajiny svojho bydliska, ale je počas výkonu práce na diaľku pripojený do pracovného prostredia svojho zamestnávateľa prostredníctvom informačných technológií.

Platnosť tejto rámcovej dohody bude **od 1. júla 2023 pre tie krajiny, ktoré ju do tohto termínu podpíšu**. (Termín nie je vybraný náhodne, ale nadväzuje práve na prechodné obdobie určené do 30.6.2023, počas ktorého za určitých podmienok nedochádzalo k zmene krajiny sociálneho zabezpečenia pre zamestnanca vykonávajúceho prácu na diaľku z krajiny bydliska, aj keď táto práca presiahla 25% času.) Ak niektorá krajina podpíše rámcovú zmluvu po 1. júli 2023, zmluva sa bude aplikovať od dátumu podpisu, nie retroaktívne. **Dôležitou podmienkou pre aplikáciu ustanovení dohody je podanie žiadosti v krajine zamestnávateľa** (ak nebude podaná žiadosť, na zamestnanca a zamestnávateľa sa budú uplatňovať štandardné pravidlá pre určenie uplatniteľnej legislatívy podľa Nariadenia (ES) č. 883/2004, t.j. bude platiť 25% limit pre prácu z krajiny bydliska).

Belgicko, ktoré aktívne pracovalo na príprave tejto rámcovej dohody, už vyhlásilo, že rámcovú dohodu podpíše. Ako sme vás informovali [v našom predchádzajúcom článku](#), Rakúsko nedávno podpísalo bilaterálne rámcové dohody s viacerými susednými štátmi s hranicou výkonu práce na diaľku do 40% času. Je preto otázne, ako k rámcovej dohode na úrovni EÚ pristúpi.

Viac informácií (aj link na znenie rámcovej zmluvy v anglickom jazyku) prinášame prostredníctvom článku [EU – New Framework Agreement for Social Security - KPMG Global](#) (k dispozícii len v anglickom jazyku).

O ďalšom vývoji v tejto oblasti Vás budeme informovať. Neváhajte nás kontaktovať, ak vás téma zaujala a máte akékoľvek otázky.

**Pre Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska má rámcová dohoda platiť s určitými obmedzeniami.*

Daňový režim dlhopisov sa vracia do stavu, ktorý platil do konca roka 2022

V Zbierke zákonov bola 18. apríla zverejnená novela zákona o dani z príjmov, ktorá opätovne novelizuje ustanovenia týkajúce sa zdaňovania iných ako štátnych dlhopisov.

Marianna Dávidová

mdavidova@kpmg.sk
+421 907 745 029

Novelou zákona boli od 1. januára 2023 výnosy z dlhopisov, ktoré vyplácajú slovenskí daňoví rezidenti považované za príjmy zo zdrojov na Slovensku a podliehali zrážkovej dani. Výška zrazenej dane bola v závislosti od rezidencie zahraničného investora v rozmedzí od 0% do 19%, v extrémnych prípadoch až 35%. O tejto zmene sme vás bližšie informovali [v našom predchádzajúcom článku](#).

Aktuálnou [novelou zákona o dani z príjmov](#), ktorú poslanci schválili na marcovej schôdzi parlamentu, sa **režim zdaňovania korporátnych dlhopisov vracia do stavu k 31. decembru 2022**. Výnosy z dlhopisov, ktoré plynú slovenským daňovým nerezidentom s účinnosťou od 18. apríla 2023 nie sú zdaniteľné na Slovensku.

Nabíjanie elektromobilov predstavuje dodanie tovaru (elektriny)

Súdny dvor EÚ vydal rozsudok C-282/22 Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, v ktorom sa zaoberal otázkou, či poskytovanie zariadení na nabíjanie elektrických vozidiel, elektriny, technickej podpory a IT služieb predstavuje na DPH účely dodanie tovaru alebo poskytovanie služieb.

Zuzana Šidlová

zsidlova@kpmg.sk

+421 915 758 942

Súdny dvor EÚ konštatoval, že plnenie pozostávajúce zo/z:

- sprístupnenia nabíjacích zariadení pre elektrické vozidlá (vrátane prepojenia nabíjačky s operačným systémom vozidla),
- zabezpečenia prívodu elektriny s vhodne nastavenými parametrami do batérií tohto vozidla,
- potrebnej technickej podpory pre daných používateľov a
- poskytnutia IT aplikácií, ktoré umožňujú danému používateľovi rezervovať si konektor, sledovať históriu transakcií, ako aj uskutočniť nákup kreditov, ktoré sa ukladajú v elektronickej peňaženke a používajú na zaplatenie za nabíjanie,

je jediné zložené plnenie, ktoré je dodaním tovaru (elektriny).

Nabíjanie elektromobilov teda na DPH účely predstavuje dodanie tovaru (elektriny).

Viac informácií nájdete na nasledujúcom linku: [Rozsudok Súdneho dvora C-282/22 Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej](#)

Diskusia k možnosti odpočítania dovoznej DPH nájomcom dovezeného tovaru je znovu otvorená

Výbor pre DPH znovu otvoril diskusiu k možnosti odpočítať dovoznú DPH nájomcom dovezeného tovaru, ak je nájomca osobou povinnou platiť daň pri dovoze tohto tovaru colnému orgánu.

Elvíra Ungerová
eungerova@kpmg.sk
+421 915 758 807

Kritériá pre odpočítanie DPH pri dovoze tovaru

Pokiaľ ide o formálne podmienky pre odpočítanie DPH pri dovoze tovaru, tieto sa zdajú byť splnené ak nájomca uchováva dovozný doklad, v ktorom je uvedený ako príjemca alebo dovozca a ktorý uvádza výšku splatnej DPH alebo umožňuje jej výpočet.

Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ) sa hmotnoprávne podmienky pre odpočítanie DPH pri dovoze považujú za splnené o. i. ak:

- náklady na dovoz majú priamu a bezprostrednú súvislosť s ekonomickou činnosťou zdaniteľnej osoby,
- tieto náklady sú zahrnuté v cene konkrétnych transakcií uskutočnených zdaniteľnou osobou.

Čo ak je dovozcom tovaru nájomca?

Výbor pre DPH v pracovnom dokumente 1061 odkázal na predchádzajúci pracovný dokument č. 762, ktorý sa týkal prípadu nájmu lietadla a v ktorom bolo konštatované, že nájomca v skutočnosti neznáša (celkové) náklady na lietadlo, ale iba sumu zodpovedajúcu výške nájomného, ktorá sa má zaplatiť vlastníčkovi. Preto, zatiaľ čo náklady na prenájom sú zahrnuté v cene transakcie uskutočnenej nájomcom, nie je tomu tak v prípade nákladov na samotné lietadlo. Náklady na lietadlo sú nákladmi jeho vlastníka, ktorý ich prenáša na nájomcu ako súčasť ceny účtovanej za prenájom.

Náklady na lietadlo znáša iba vlastník, nie nájomca. V diskutovanom prípade išlo o operatívny prenájom lietadla. V rámci EÚ sa takéto prenájmy riadia špecifickými pravidlami a podliehajú striktným časovým obmedzeniam. Tieto prvky sú relevantné pre posúdenie z hľadiska DPH, pretože určujú ekonomické východiská transakcie.

Útvary Komisie zastávajú názor, že za takýchto okolností by umožnenie odpočítania DPH nájomcom bolo neprimerané, a preto závery, ktoré v minulosti vyjadril Výbor pre DPH, majú zostať zachované. Na to, aby dovozca mohol odpočítať DPH pri dovoze tovaru, musí byť dovážaný tovar nevyhnutný na výkon ekonomickej činnosti zdaniteľnej osoby a náklady na dovoz musia byť zahrnuté v cene ňou uskutočnených transakcií.

V prípade dovozu lietadla nájomcom je síce splnená prvá podmienka, druhá však nie, keďže do ceny ním uskutočnených transakcií sú zahrnuté náklady na prenájom a nie náklady na dovoz lietadla.

Ďalší vývoj

Útvary Komisie si však uvedomujú, že niektoré členské štáty uplatňujú na tieto situácie ďalšie kritériá, pričom umožňujú nájomcom uplatniť odpočítanie DPH pri dovoze tovaru. Okrem toho sa viaceré rozsudky SDEÚ zaoberali prípadmi, v ktorých bolo právo na odpočítanie DPH priznané osobám, ktoré nie sú vlastníčkmi tovaru.

Útvary Komisie sa preto domnievajú, že je potrebné vrátiť sa k tejto téme a požiadať preto delegátov poradného výboru, aby

vyjadrili svoje stanovisko. Aj keď sa pracovný dokument zaoberal konkrétnym prípadom prenájmu lietadiel, vývoj diskusií je vhodné sledovať, keďže môže byť relevantný aj pre iné typy dovozných transakcií.

O Výbore pre DPH

Výbor pre DPH je poradný výbor zriadený na podporu jednotného uplatňovania ustanovení smernice o DPH v rámci EÚ. Neboli mu pridelené žiadne legislatívne právomoci a nemôže prijímať právne záväzné rozhodnutia, môže však poskytnúť usmernenie ohľadom uplatňovania uvedenej smernice.

Aprílové novinky jednou vetou

Rýchly súhrn daňových a právnych aktualít za posledný mesiac.

Daňové a právne oddelenie

kpmg@kpmg.sk

+421 2 5998 4111

- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVaR) predložilo ďalší [návrh na zvýšenie súm stravného](#) na 7.30 EUR (časové pásmo 5-12 hodín), 10.90 EUR (časové pásmo 12-18 hodín) a 16.40 EUR (časové pásmo nad 18 hodín). O schválenom znení s predpokladanou účinnosťou od 1. júna 2023 a ďalšom vývoji zmien v oblasti stravovania zamestnancov vás budeme informovať.
- Od 1. mája 2023 dochádza podľa novely zákona o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR k zmenám v poskytovaní dotácie na stravu (opätovné zavedenie tzv. obedov zadarmo). Písomnú žiadosť je možné podať bez ohľadu na poberanie daňového bonusu na dieťa či výšku príjmu domácnosti. Bližšie informácie sa dozviete v sekcii [najčastejších otázok](#).
- Fyzické osoby – zamestnanci, neprehliadnite termín na poukázanie 2% zaplatenej dane do 2. mája 2023. Daňovému úradu stačí predložiť Potvrdenie o zaplatení dane spolu s Vyhlásením o poukázaní podielu zaplatenej dane. Finančná správa v tejto súvislosti pripravila aj [jednoduchý návod](#).

Prehľad zmien, ktoré prináša nový zákon o ochrane spotrebiteľa

Prinášame vám súhrn kľúčových zmien, ktoré prináša nový zákon o ochrane spotrebiteľa z dielne Ministerstva hospodárstva SR. Aké zmeny sa dotknú obchodníkov, spotrebiteľov, ale aj kontrolných orgánov od 1. augusta 2023?

Milina Schifferdeckerová
mschifferdeckerova@kpmg.sk
+421 907 745 045

Matúš Sklenár
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Vláda SR dňa 14. apríla 2023 schválila nový zákon o ochrane spotrebiteľa. Podľa dôvodovej správy je cieľom novej právnej úpravy nastolenie rovnováhy medzi právami a povinnosťami spotrebiteľov a obchodníkov. Na jednej strane dochádza k posilneniu práv spotrebiteľa, ktoré je vyvažované zúžením niektorých povinností obchodníkov s cieľom odstránenia administratívnej záťaže bez ohrozenia postavenia spotrebiteľa.

Zjednotenie právnej úpravy

Zákon nahrádza aktuálne platné a účinné zákony v tejto oblasti, a to najmä zákon o ochrane spotrebiteľa a zákon o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku. Zároveň prichádza k **modernizácii súčasnej legislatívy v súlade s právnymi predpismi Európskej únie.**

Nová právna úprava odstraňuje aktuálnu roztrieštenosť inštitútov ochrany spotrebiteľa a zjednocuje terminológiu používanú v tejto oblasti. Súkromnoprávna úprava spotrebiteľských zmlúv ostane naďalej upravená prednostne v Občianskom zákonníku.

Nová terminológia

Nová právna úprava zavádza **nový pojem obchodníka, ktorý nahrádza doterajšiu nejednotnú terminológiu** v rámci ktorej, bol obchodník v doterajšom zákone o ochrane spotrebiteľa definovaný ako predávajúci a v Občianskom zákonníku súčasne ako dodávateľ.

V zmysle novej právnej úpravy je obchodník definovaný ako osoba, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, a to aj prostredníctvom inej osoby, ktorá koná v jej mene alebo na jej účet. Zavedením tohto nového pojmu sa zabezpečuje terminologická jednotnosť na národnej úrovni a na úrovni Európskej únie.

Novelizáciou Občianskeho zákonníka sa rovnako zavádzajú **nové definície digitálneho obsahu, digitálnej služby alebo veci s digitálnymi prvkami.**

Zvýšenie ochrany spotrebiteľa

Positívne **zmeny pre spotrebiteľa** predstavuje napríklad **predĺženie lehoty na odstúpenie od zmluvy bez udania dôvodu zo 14 na 30 dní** pri zmluvách uzavretých pri predajnej akcii alebo nevyžiadanej návšteve obchodníka v domácnosti.

Novinkou je taktiež **zavedenie prostriedkov nápravy pre poškodených spotrebiteľov** v prípadoch, ak sa obchodník voči nim dopustí nekalej obchodnej praktiky a zvýšenie informovanosti pri uzatváraní zmlúv prostredníctvom online trhov.

Zvyšuje sa aj **ochrana v online prostredí pred netransparentným nákupom a falošnými recenziami**, zakazuje sa propagácia tovaru, ktorý je nepravdivo propagovaný ako identický s tovarom v inom členskom štáte EÚ. Zavádza sa mechanizmus motivácie obchodníkov k odstráneniu nezákonného stavu a dosiahnutia rýchlejšej nápravy a odškodnenia pre

väčší okruh spotrebiteľov. V zmysle navrhovanej právnej úpravy si obchodník môže zabezpečiť zníženie alebo odpustenie sankcie v prípade, ak upustí od porušovania povinností a odškodnení poškodených spotrebiteľov. Spotrebiteľia teda nebudú musieť čakať na výsledky administratívnych, resp. súdnych konaní a odškodnenia sa dokážu domôcť podstatne rýchlejšie.

Súčasťou novej právnej úpravy je i **návrh zákona o všeobecnej bezpečnosti výrobkov**, ktorý prináša úpravu požiadaviek na bezpečnosť spotrebiteľských nepotravinových výrobkov, pre ktoré osobitná regulácia doposiaľ neexistovala. Týkať sa bude rôznorodých výrobkov ako sú napríklad nábytok, bicykle, detské oblečenie, či školské potreby. Návrh má za cieľ zvýšiť ochranu zdravia spotrebiteľov a zaviesť účinný dohľad nad výrobkami tak, aby nebezpečné produkty boli čo najskôr identifikované za účelom realizácie opatrení na ochranu spotrebiteľov.

Návrh zákona zavádza definíciu bezpečného výrobku ako výrobku, ktorý za bežných podmienok používania po dobu obvyklej použiteľnosti, nepredstavuje pre spotrebiteľa žiadne alebo len minimálne a prijateľné riziko zodpovedajúce vysokej úrovni ochrany zdravia a bezpečnosti osôb. Pri posudzovaní bezpečnosti výrobku sa budú zohľadňovať rôzne kritéria ako napríklad vlastnosti výrobku, vplyv na iné výrobky, prezentácia výrobku, označenie, upozornenia, návody na použitie a likvidáciu výrobku.

S cieľom zvýšiť ochranu spotrebiteľov sa mení rozsah informačnej povinnosti pri zmluvách uzatváraných na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov obchodníka.

Ochrana spotrebiteľa pred cenovou manipuláciou

Významnou zmenou je **zavedenie informačnej povinnosti uvádzať pri zľavách aj najnižšiu cenu, za ktorú sa výrobok predával v období aspoň 30 dní pred znížením ceny**. Cieľom tejto regulácie je predchádzanie cenovej manipulácii a nekalým obchodným praktikám v podobe zavádzania spotrebiteľov o výške skutočnej zľavy. Ide napríklad o situácie účelového krátkodobého zvyšovania cien pred špeciálnymi výpredajmi (napr. Black Friday) s cieľom následného umelého navýšenia výšky zľavy.

Zlepšenie postavenia obchodníka a nové zásady ukladania sankcií

Nová právna úprava vypúšťa niektoré povinnosti nadmerne zaťažujúce obchodníkov, a to bez reálneho prínosu pre ochranu spotrebiteľov. Ide napríklad o vypustenie duplicitnej úpravy náležitostí dokladu o kúpe alebo o vypustenie povinnosti zverejňovať oznam o plánovanom dočasnom zatvorení prevádzkarne aspoň 24 hodín vopred.

Zavádza sa taktiež **mechanizmus tzv. druhej šance**. Ide o viacero inštitútov, ktoré upúšťajú od uloženia sankcie resp. znižujú jej výšku v prípadoch, ak obchodníci dobrovoľne ukončia porušovanie právnych predpisov a uskutočnia nápravu v prospech poškodených spotrebiteľov.

Dochádza tiež ku koncepcnej zmene v oblasti ukladania pokút. Podľa navrhovanej právnej úpravy sa budú **pokuty určovať ako percento z obratu obchodníka**. Predstavuje to spravodlivejšiu a proporcionálnejšiu formu trestania a odstránenie drakonických trestov.

Odstránenie kompetenčných konfliktov

Navrhovaná právna úprava reflektuje požiadavky aplikačnej praxe a explicitne a prehľadne vymedzuje kompetencie jednotlivých orgánov štátnej správy na úseku dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľa. Ako príklad možno uviesť, že iba Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky bude vykonávať dohľad pri ponuke a predaji potravín, čím sa efektívne zabráni výkonu duplicitných kontrol u toho istého obchodníka napríklad zo strany Slovenskej obchodnej inšpekcie.

Účinnosť nového zákona je stanovená na **1. augusta 2023**. O ďalšom vývoji legislatívneho procesu vás budeme informovať.

[LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.sk

Tel.: +421 2 5998 4111

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.